

AK

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST .

Nr. 108118 .

DIENSTGEHEIM

WEEKOVERZICHT

No. 17/1951.

Verzonden aan:

- Z.E. de Minister-President.
- Z.E. de Vice Minister-President.
- Z.E. de Minister v. Binnenlandse Zaken.
- Z.E. de Minister v. Justitie.
- Z.E. de Minister v. Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, t.a.v. Mr. Schölvink.
- De Heer Hoofd G 2b v.d. Generale Staf.
- De Heer Hoofd M.I.D., Marinestaf.

Verzonden op:

10 Mei 1951

Alle Politieverbindingen.

DIENSTGEHEIM

W.O. 17/1951, blz. 1.

=====

G R O E P I .

=====

COMMUNISTISCHE PARTIJ van NEDERLAND.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Twello Gem. Voorst	1/4	130/150	rustig enig appl.	T. Jager Waarheid-Film- tournee

Bij de in Twello vertoonde Russische film "De Slag om Stalingrad" werden talrijke bezoekers waargenomen, die kennelijk niet uit politieke sympathieën de voorstelling bijwoonden. In Twello is geen bioscoop en slechts zelden vinden filmvoorstellingen plaats. Een groot deel der bezoekers was afkomstig uit Terwolde, Wilp en Voorst.

In de zaal was een spandoek aangebracht met het opschrift "Nooit geen wapens meer voor de Duitse Wehrmacht".

Tijdens de pauze wekte de spreker op niet mede te doen aan de hetze tegen de Sovjet Unie.

Nieuwe gezichtspunten kwamen niet naar voren.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 17/1951, blz. 2.

G R O E P II .

NEDERLANDSE VROUWEN BEWEGING.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Schoonoord	11/4	120/--	--	E. de Jong- Verslagverg. Koelstra
Amsterdam	12/4	±90/--	--	M. E. Lips- Protestverg. Odinot Motto: Geen E. Teeboom- kanonnen - van West maar boter
Hollandse veld	12/4	70/70	--	E. de Jong- Verslagverg. Koestra

De Jong-Koelstra gaf zowel te Schoonoord als te Hollandseveld een verslag van haar reis met de N.V.B.-delegatie naar Rusland. Zij hemelde de aldaar heersende toestanden op. Een uitzondering maakte de babyverzorging. In Nederland was deze beter.

In antwoord op een gestelde vraag deelde zij o.m. mede, dat de delegatie gebonden was aan een bepaalde route. Het gezelschap werd in Rusland rondgeleid door de Nederlander Jan Wijnkoop (zoon van het overleden kamerlid David Wijnkoop).

Te Amsterdam leverde Lips-Odinot scherpe critiek op de prijsverhoging van gas, electriciteit en levensmiddelen. Zij was met een ander N.V.B.-lid bij de wethouder geweest met het verzoek om de kinderen op de scholen gratis melk te verstrekken.

Spreekster deelde voorts mede, dat haar zoon kortgeleden in militaire dienst was opgeroepen. De leger-dominé

D I E N S T G E H E I M

W.O. 17/1951, blz. 3.

en de kapitein hadden gevraagd of haar zoon bewegingsvrijheid mocht hebben, of hij laat thuis mocht komen en naar de kerk moest of mocht gaan. Zij had hierop geantwoord, dat zij ook niet gevraagd hadden of haar zoon in militaire dienst mocht komen.

Teeboom-van West, gemeenteraadslid te Amsterdam, gaf een uiteenzetting over de prijsverhoging van de gas- en elektriciteitsprijs en betoogde, dat hiervan nog geen besluit was. Dit besluit zou op de gemeenteraadzitting van 18 April behandeld worden. Zij wekte de aanwezigen (volgens latere berichten met goed gevolg) op tijdens deze zitting op de publieke tribune te komen demonstreren.

=====

G R O E P II .

=====

VREDESACTIE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers

Heerenveen	31/3 47/--		rustig	W.Hartog Vredesverg.

Spreeker merkte o.m. op, dat de Wereldvredeeraad alle pogingen in het werk stelt om de vrede te bewaren.

Het is een grote misdaad dat Duitsland wordt herbe- wapend. Wij moeten met kracht daartegen protesteren. De vrede- beweging wil in de week van 30 April t/m 6 Mei 1951 over de gehele wereld handtekeningen verzamelen teneinde de Gro- te Vijf (Amerika, Rusland, China, Engeland en Frankrijk) te dwingen een vredespact te sluiten.

DIENSTGEHEIM

W.O. 17/1951, blz. 4.

=====

G R O E P II .

=====

VERENIGD VERZET 1940 - 1945 .

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	
's-Gravenhage	11/4	100/--	--	--	Demonstratie
Heerlen	11/4	--	--	--	Plechtigheid op de Algeme- ne Begraafpl.

Door de demonstranten te 's-Gravenhage werd behalve de Nederlandse driekleur en de verenigingsvlag een vijftal spandoeken medegevoerd met de leuzen: "De doden tot ere, de levenden tot plicht", "Nooit meer Bergen-Belsen", "Nooit meer Ravensbrück", "Nooit meer Auschwitz" en "Nooit meer Buchenwald".

Het doel van de tocht was het herdenkingsbord aan de Parallelweg, waar enige bloemstukken werden neergelegd.

Na het in acht nemen van één minuut stilte werd de stoet ontbonden.

De plechtigheid op de Algemene Begraafplaats te Heerlen bestond uit het leggen van bloemen op de graven van een tweetal personen, die tijdens hun leven leidende figuren waren in de C.P.N. Hierbij werd een korte toespraak gehouden.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 17/1951, blz. 5.

=====

G R O E P I I I .

=====

VERENIGING NEDERLAND-U.S.S.R.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers
Bilthoven	2/4	--	--	W. Hulst A. v. Dijk- Stol Verslagverg.
Drieber- gen	4/4	8/--	--	L. P. J. Braat A. Gelok- Walvius Idem
Bussum	8/4	270/270	rustig	M. J. Haks Filmvoorst. Vert. v. d. Russ. film "De Jonge Garde"
Bussum	10/4	45/--	rustig	Dr. E. Reb- ling Piano-recital
Gouda	10/4	9/100	lauw	P. G. Visch- Vermeer Lezing
Bussum	11/4	40/--	--	-- Tentoonst. "Het dage- lijkse leven in de Sovjet Unie"
IJmuiden- Oost	11/4	125/125	aand.	Ph. J. M. v. Staveren- v. Demen W. Hulst Verslagverg. Vert. v. d. Russ. film: "Een machtig voorbeeld"

Zaandam

DIENSTGEHEIM

W.O. 17/1951, blz. 6.

Zaandam	11/4	250/450	rustig	G.v.Praag	Feestavond mmv. "De Zingende Strijders", de Russ.Dansgr. "Krasnaja Zwjesda", "De Vijf Propel- lers" en L.Con- tran Vert. v.d. Russ.film: "Oesbekistan"
Deventer	12/4	200/400	--	E.Nieuwen- huis	Filmavond.Vert. v.d.Russ.film: "De Jonge Garde"
Bussum	12/4	25/--	--	W.Broes- hart	Filmavond.Vert. v.d.Russ.film: "Hulde aan de Arbeid"
Utrecht	13/4	85/--	--	Ph.J.M.v. Staveren- v.Demen R.Kogehop- Huig	Verslagverg.
Winscho- ten	15/4	70/500	rustig	A.Schaper- Tolman	Feestavond mmv. de Russ.dansgr. "Krasnaja Zwjes- da" en de toneel- ver. "De Rode Vaan".
Groningen	17/4	70/200	--	A.Schaper- Tolman	Verslagverg.

De bijeenkomsten stonden alle in het teken van de
"Maand van vrede en vriendschap met de Sovjet Unie".

In enkele zalen waren spandoeken aangebracht met de
leuzen: "Vriendschap met de Sovjet Unie bevordert de Wereld-
vrede", "Vrede en Vriendschap met alle volken der Sovjet
Unie" en "Voor uitbreiding van de culturele betrekkingen met
de Sovjet Unie", benevens portretten van Lenin, Stalin en

DIENSTGEHEIM

W.O. 17/1951, blz. 7.

andere vooraanstaande Russische staatslieden.

De bijeenkomst te Bilthoven werd in verband met "zaalafdrijving" ten huize van één van de leden gehouden.

Op de eerste bijeenkomst te Bussum waren een aantal A.N.J.V.-ers aanwezig. Hier had een prijsuitreiking plaats in verband met de bij het A.N.J.V.-driemaandenplan bereikte resultaten. Rinus Haks hield een propagandarede. Volgens hem gaat de jeugd gebukt onder de dreiging van een derde wereldoorlog. Men wil haar laten vechten in samenwerking met lieden, die ons gedurende de bezettingstijd hebben onderdrukt en uitgeplunderd, onze jongens hebben weggevoerd en joodse landgenoten hebben vernietigd. Haks waarschuwde de oorlogsophitsers, dat zij binnenkort voor hun daden zouden worden veroordeeld en terechtgesteld.

Te Gouda hield Visch-Vermeer haar bekende lezing over "De vrouw in de Sovjet Unie".

Op de vraag: "waarom mogen zo weinig mensen naar de Sovjet Unie?" gaf zij als antwoord: "Door de oorlog is in de Sovjet Unie veel verwoest. Het is thans bezig met de wederopbouw. Men ontvangt nu eenmaal liever geen visite, wanneer men aan de schoonmaak is".

Te Zaandam werd een collecte gehouden voor de stakers en staaksters bij de N.V. Albert Heyn en de N.V. Koninklijke Verkade's Fabrieken.

Op de bijeenkomst te Bussum van 12 April 1951 hield Broeshart een toespraak, waarin hij wees op de vredelievende heid van de bevolking van de Sovjet Unie, die rustig voortgaat met de opbouw van het vaderland. De Sovjet Unie heeft niets te verbergen. Vele Nederlanders bezoeken de Sovjet Unie en kunnen daar alles bekijken.

Te Utrecht gaven Kogenhop-Huig en van Staveren-van Demen een verslag over hun reis met de N.V.B.-delegatie naar Moskou in Maart j.l.

Eén der aanwezigen vroeg of de gelovige Russen niet worden achtergezet bij de communisten en op welke wijze een communistische Rus een Christen-Rus probeert te overtuigen. Door humanisme of ... Hier werd hem door de voorzitter het woord ontnomen onder mededeling, dat over deze vraag niet kon worden gediscussieerd.

Tijdens

D I E N S T G E H E I M

W.O. 17/1951, blz. 8.

Tijdens de pauze werd gecolporteed met het blad "NU" en het boek "Storm" van Ilja Ehrenburg.

Te Winschoten namen de aanwezigen afscheid van de dansgroep "Krasnaja Zwjesda" (De Rode Ster) uit Amsterdam, door staande de "Internationale" te zingen.

De toespraken van de overige spreeksters en sprekers op de verslagavonden weken niet af van die, welke op andere soortgelijke bijeenkomsten werden gehouden.

G R O E P I V .

A.

EENHEIDSVAKCENTRALE.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Sprekers	
Almelo	31/3	550/550	rustig	J. Edens F. Leushuis	Openb. feest- avond EVC mmv. cab. gez. "Ge- mengde Berich- ten"
Vlagtwed- de	11/4	25/150	rustig	G. Ekamper	Openb. film- avond BLZ- EVC
Drachten Gem. Smallin- gerland	12/4	250/400	--	G. Hoorn J. F. Dermijn J. v. d. Heide	Openb. verg. uitgeschre- ven door de stakingslei- ding der arb. v. h. D. U. W.- object te Drachten <u>Jubbega</u>

D I E N S T G E H E I M

W.O. 17/1951, blz. 9.

Jubbega 14/4 330/-- rustig J.H.C.v.Renssen Openb. feest-
Gem.Heerenveen M.de Vries avond EVC
mmv. cab.gez.
"Genengde
Berichten"

De te Drachten gehouden vergadering werd belegd naar aanleiding van de stakingen die in en nabij Drachten en Heerenveen uitbraken. Gerrit HOORN, de penningmeester van de Bond van Land- en Zuivelarbeiders hekeld de houding der Uniebonds-bestuurders in dit geschil. Hij betoogde dat iemand als SUURHOF in de kamer wel kon zeggen dat men zijn geestelijke vrijheid moest behouden, doch men moest in de eerste plaats de wat hij noemde "stoffelijke vrijheid" niet verwaarlozen. Als men honger heeft, kan men niet werken en dus komt de stoffelijke vrijheid volgens spreker vóór de geestelijke vrijheid. In Nederland zou men momenteel onder een dictatuur leven die geen vrijheid meer zou overlaten en daarom de moeite van het verdedigen niet meer waard zou zijn.

Justus Frederik DERMIJN deelde op dezelfde vergadering mede, dat de nu uitgebroken stakingen ook in andere bedrijven hun uitwerking niet hadden gemist. Dit was te merken aan de vriendelijke schoudertikjes van de werkgevers in de andere bedrijven. Toen in een der "jeugdbedrijven" te Drachten enig rumoer ontstond over loonsverhoging werd onmiddellijk toegezegd, dat de mogelijkheid om een 10% loonsverhoging in te voeren zou worden overwogen. Dit zou bewijzen, dat deze stakingen de kleine vonkjes kunnen zijn, die straks het kruitvat tot ontploffing kunnen brengen.

Te Vlagtwedde werd de film: "Partisanen van de Spoorwegen" vertoond. Gezinus EKAMPER, de voorzitter der E.V.C.-afdeling Beerta hield daar een korte inleiding.

De overige vergaderingen leverden geen bijzonderheden.

D I E N S T G E H E I M

W.O. 17/1951, blz. 10.

=====

G R O E P VII .

=====

JEHOVA'S GETUIGEN.

Gemeente	Datum	Aanwezig/ Zaalcap.	Stemming	Spreekers

Winschoten	15/4	850/900	zeer rustig	G.de Vries W.C.Reijntjes K.Hooghiemstra W.Kettelarij E.F.Bosboom-Brader

In aansluiting op een besloten gedeelte, alleen toegankelijk voor de Jehova's Getuigen (n.l. de theocratische zônevergadering op 13, 14 en 15 April te Winschoten) voerden bovengenoemde personen in het openbaar het woord.

Hun beschouwingen waren meest gericht op de Bijbel.

De mensheid, aldus een der sprekers, was met de herbewapening op het verkeerde pad. Het technisch kunnen van de mens werd op een verkeerde manier gebruikt. Alles moest worden gedaan om een oorlog te voorkomen.
